

**ZASADY UDZIELANIA DOFINANSOWANIA, TRYB POSTĘPOWANIA
oraz KATALOG
zawierający wykaz urządzeń, robót lub innych czynności z zakresu
likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych**

ZASADY UDZIELANIA DOFINANSOWANIA

- 1) O dofinansowanie ze środków PFRON mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie lub wypis z treści orzeczenia, o którym mowa w art. 1 lub art. 62 ustawy - z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - a w przypadku osoby, o której mowa w art. 62 ust. 3 w/w ustawy, orzeczenie o stałej lub długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wydane przed dniem 1 stycznia 1998r.
- 2) O dofinansowanie zadań, których realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, mogą ubiegać się:
  - a) na likwidację barier architektonicznych – osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się tj.
    - osoby z dysfunkcją narządu ruchu, dla których wyżej wymieniona dysfunkcja stanowi przyczynę wydania orzeczenia o niepełnosprawności albo, w przypadku osób dla których w/w dysfunkcja nie stanowi przyczyny wydania orzeczenia o niepełnosprawności - zaświadczenie od lekarza specjalisty potwierdzające dysfunkcję narządu ruchu (wydane nie wcześniej niż na 3 miesiące przed datą złożenia wniosku),
    - osoby z dysfunkcją narządu wzroku, dla których w/w dysfunkcja stanowi przyczynę wydania orzeczenia o niepełnosprawności albo, w przypadku osób dla których w/w dysfunkcja nie stanowi przyczyny wydania orzeczenia o niepełnosprawności - zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek jest osobą niewidomą albo ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 i /lub ma zwężenie pola widzenia poniżej 20stopni, a w przypadku osób niepełnosprawnych do 16 roku życia – ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,06 i/lub na zwężenie pola widzenia poniżej 30 stopni,jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują;
  - b) na likwidację barier w komunikowaniu się – osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności tj.
    - osoby z dysfunkcją narządu mowy, słuchu, dla których wyżej wymienione dysfunkcje stanowią przyczynę wydania orzeczenia o niepełnosprawności albo, w przypadku osób dla których w/w dysfunkcje nie stanowią przyczyny wydania orzeczenia o niepełnosprawności - zaświadczenie od lekarza specjalisty potwierdzające dysfunkcję narządu mowy, słuchu (wydane nie wcześniej niż na 3 miesiące przed datą złożenia wniosku),
    - osoby z dysfunkcją narządu wzroku, dla których w/w dysfunkcja stanowi przyczynę wydania orzeczenia o niepełnosprawności albo, w przypadku osób dla których w/w dysfunkcja nie stanowi przyczyny wydania orzeczenia o niepełnosprawności

- zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek jest osobą niewidomą albo ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 i /lub ma zwiężenie pola widzenia poniżej 20stopni, a w przypadku osób niepełnosprawnych do 16 roku życia – ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,06 i/lub na zwiężenie pola widzenia poniżej 30 stopni,

c) na likwidację barier technicznych – osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności tj.

- osoby z dysfunkcją narządu ruchu, dla których wyżej wymieniona dysfunkcja stanowi przyczynę wydania orzeczenia o niepełnosprawności albo, w przypadku osób dla których w/w dysfunkcja nie stanowi przyczyny wydania orzeczenia o niepełnosprawności - zaświadczenie od lekarza specjalisty potwierdzające dysfunkcję narządu ruchu (wydane nie wcześniej niż na 3 miesiące przed datą złożenia wniosku),
- osoby z dysfunkcją narządu wzroku, dla których w/w dysfunkcja stanowi przyczynę wydania orzeczenia o niepełnosprawności albo, w przypadku osób dla których w/w dysfunkcja nie stanowi przyczyny wydania orzeczenia o niepełnosprawności - zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek jest osobą niewidomą albo ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 i /lub ma zwiężenie pola widzenia poniżej 20stopni, a w przypadku osób niepełnosprawnych do 16 roku życia – ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,06 i/lub na zwiężenie pola widzenia poniżej 30 stopni.

- 3) Wysokość dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wynosi do **80% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.**
- 4) Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków PFRON.
- 5) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych nie przysługuje osobom niepełnosprawnym, które w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku uzyskały odpowiednio na te cele dofinansowanie ze środków PFRON.
- 6) Dofinansowanie ze środków PFRON nie przysługuje, jeżeli podmiot ubiegający się o dofinansowanie ma zaległości wobec PFRON lub podmiot ten był, w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku, stroną umowy zawartej z PFRON i rozwiązanej z przyczyn leżących po stronie tego podmiotu.
- 7) Wniosek o udzielenie dofinansowania osobie fizycznej wraz z wymaganymi załącznikami należy złożyć w PCPR w Goleniowie, w roku kalendarzowym, w którym przewidywana jest realizacja likwidacji barier.
- 8) Wniosek w imieniu osoby niepełnosprawnej może złożyć przedstawiciel ustawowy, opiekun prawny lub pełnomocnik.
- 9) Nie podlegają rozpatrywaniu wnioski niekompletne oraz osób, które po otrzymaniu dofinansowania na cele, określone w ustawie nie dotrzymały warunków umowy.
- 10) Wnioski niekompletne podlegają uzupełnieniu w terminie 30 dni. Nieuzupełnienie wniosku w wyznaczonym terminie powoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.
- 11) Podstawę dofinansowania zadań ze środków PFRON stanowi umowa zawarta przez Starostę z osobą niepełnosprawną lub jej przedstawicielem ustawowym, opiekunem prawnym.
- 12) Wnioski rozpatrywane są w miarę posiadanych środków finansowych, po podjęciu przez Radę Powiatu uchwały w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i zabezpieczeniu środków na realizację w/w zadania.
- 13) Od odmowy o przyznaniu dofinansowania Wnioskodawcy nie przysługuje odwołanie w rozumieniu przepisów KPA.

- 14) Pozostałe warunki określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON (Dz. U. Nr 96, poz. 861 z późn. zm.)

TRYB POSTĘPOWANIA

- przy rozpatrywaniu wniosków dotyczących likwidacji barier architektonicznych

- 1) Przy rozpatrywaniu wniosku osoby fizycznej bierze się pod uwagę: całkowity koszt zadania, stopień i rodzaj niepełnosprawności, warunki mieszkaniowe, sytuację zawodową, prowadzenie gospodarstwa domowego samotnie lub z inną osobą, średni dochód na członka wspólnego gospodarstwa domowego, deklarowany udział własny ponad 20% wartości zadania oraz wcześniejsze korzystanie przez wnioskodawcę ze środków PFRON na likwidację barier architektonicznych.
- 2) Rozpatrywanie wniosków odbywa się w dwóch etapach.
- pierwszy obejmuje:**
- sprawdzenie czy wniosek posiada wymagane załączniki,
  - dokonanie oceny wniosku według poniższej skali punktowej:

I.	DYSFUNKCJA	PUNKTY
1.	NARZĄD RUCHU - osoby poruszające się na wózku inwalidzkim lub po amputacji dłoni albo rąk	15
2.	NARZĄD RUCHU – o stopniu niepełnosprawności:	
a)	- znacznym	5
b)	- umiarkowanym	3
c)	- lekkim	1
2.	NARZĄDU WZROKU – o stopniu niepełnosprawności:	
a)	- znacznym	8
b)	- umiarkowanym	3
II.	SYTUACJA ZAWODOWA	
1.	zatrudniona lub prowadząca działalność gospodarczą	4
2.	młodzież od lat 18 do 24, ucząca się w systemie szkolnym lub studiująca	3
3.	- niezatrudniona (bezrobotna lub rencista poszukująca pracy)	2
4.	- niezatrudniona (emeryt lub rencista nie zainteresowany podjęciem pracy)	1
5.	- dzieci i młodzież do 18 lat	3
III.	WARUNKI MIESZKANIOWE	
1.	- złe	5
2.	- przeciętne	3
3.	- dobre	1
4.	- bardzo dobre	0
IV.	ZAMIESZKUJE	
1.	- samotnie	8
2.	- z innymi osobami	2
V.	DOCHÓD	
1.	Poniżej 300 zł	10
2.	301-450zł	8
3.	451-600zł	5
4.	601-750zł	4
5.	751-900zł	3
6.	901-1.050zł	2
7.	1.051-1.200zł	1
8.	Powyżej 1.200zł	0
VI.	CZY WNIOSKODAWCA KORZYSTAŁ WCZEŚNIEJ Z DOFINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW PFRON DO LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH	

1.	- tak	0
2.	- nie	2
VII. DEKLAROWANY UDZIAŁ WŁASNY WNIOSKODAWCY PONAD OBOWIAZKOWE 20%		
1.	- za każde 5% kosztów realizacji zadania, zadeklarowane ponad 20%	1

- c) sporządzenie listy wniosków według uzyskanej punktacji od najwyższej do najniższej,
- d) dokonanie wstępnej wizji lokalnej, w celu weryfikacji zasadności zaproponowanego przez wnioskodawcę zakresu zadania,
- e) sprawdzenie wiarygodności podanych we wniosku informacji,

- drugi obejmuje:

- a) sprawdzenie poprawności rozwiązań technicznych i ich zgodność z zakresem, ustalonym w pierwszym etapie,
  - b) weryfikację przewidywanego kosztu w oparciu o dokonaną wizję lokalną oraz przedstawiony przez Wnioskodawcę kosztorys wstępny lub zestawienie kosztów,
  - c) realizacja wniosków następuje w miarę posiadanych przez Centrum środków, wg kolejności ustalonej na liście punktowej.
- 3) Podanie przez Wnioskodawcę informacji niezgodnych z prawdą, bez względu na to, czego dotyczą, eliminuje wniosek z dalszego rozpatrywania.
  - 4) Wnioskodawcy, którym nie zostało przyznane dofinansowanie, z powodu niewystarczającej wysokości środków PFRON przeznaczonych na likwidację barier w roku rozpatrywania wniosku, mogą wystąpić o dofinansowanie ponownie, składając nowy wniosek w roku następnym.
  - 5) Zakres rzeczowy i finansowy likwidacji barier architektonicznych w mieszkaniu osoby niepełnosprawnej określa kosztorys wstępny lub zestawienie kosztów zweryfikowane przez inspektora nadzoru.
  - 6) Szczegółowy koszt urządzeń, materiałów budowlanych, robót i innych czynności ustala się według średnich cen publikowanych w regionalnych informatorach, a w przypadku ich braku, średnich cen rynkowych.
  - 7) Do obowiązków Wnioskodawcy należy uzyskanie uzgodnień, opinii i pozwoleń wymaganych przepisami szczególnymi oraz pozwolenia na budowę, a także zapewnienia nadzoru inwestorskiego – w koniecznych przypadkach. W/w koszty pokrywa Wnioskodawca.
  - 8) Przekroczenie kosztów ponad wysokość przyznanego dofinansowania, także w przypadkach, gdy niezbędne było wykonanie dodatkowych robót budowlanych wymaganych przepisami, w tym techniczno – budowlanymi, obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej, Wnioskodawca pokrywa ze środków własnych.
  - 9) Wnioskodawca obowiązany jest, w zależności od rodzaju zadania, powierzyć wykonanie budowy lub robót budowlanych wybranym przez siebie podmiotom, z zastrzeżeniem udzielenia gwarancji na wykonane prace oraz z zachowaniem terminu ich wykonania, określonego w umowie z Starostą. Wnioskodawca ponosi pełną odpowiedzialność za działania wykonawcy. O zawarciu umowy z wykonawcą Wnioskodawca obowiązany jest powiadomić PCPR w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy.
  - 10) W sytuacji, gdy Wnioskodawca wykonuje prace we własnym zakresie bez powierzenia wykonania robót innym podmiotom, przedstawia wycenę robocizny, która po zweryfikowaniu przez inspektora nadzoru uwzględniana jest jako wkład własny Wnioskodawcy.
  - 11) Wnioskodawca obowiązany jest do powiadomienia Centrum, w formie pisemnej o każdej zmianie mającej wpływ na realizację jego zobowiązań, w terminie 7 dni od zaistnienia zdarzenia.
  - 12) Przekazanie środków PFRON następuje po dostarczeniu przez Wnioskodawcę następujących dokumentów:
    - a) faktur lub rachunków wystawionych na Wnioskodawcę przez wykonawców lub dostawców,
    - b) podstawy ustalenia kosztu robót, w formie kosztorysu powykonawczego lub umowy ryczałtowej (z tabelą ryczałtową), akceptowanej przez inspektora nadzoru,
    - c) protokołu końcowego odbioru robót, podpisanego przez inspektora nadzoru, przedstawiciela PCPR, wykonawcę robót oraz Wnioskodawcę,
    - d) dowodu uiszczenia udziału własnego,
    - e) rozliczenia zużycia materiałów wg pozycji kosztorysu lub zestawienia kosztów, w przypadku rozliczenia rachunkami zakupu materiałów.

- 13) Przedłożone dokumenty podlegają weryfikacji przez pracownika PCPR pod względem zgodności z wnioskiem, uzgodnionym kosztem i zakresem robót oraz podpisaną umową.
- 14) Przekazanie środków finansowych PFRON następuje w terminie 30 dni od dnia złożenia wymaganego kompletu dokumentów, bezpośrednio przelewem na wskazane przez Wnioskodawcę konto lub przekazem pocztowym.
- 15) W przypadku stwierdzenia usterek przy odbiorze zadania, przekazanie środków finansowych zostanie wstrzymane do czasu udokumentowania przez Wnioskodawcę usunięcia wad.

- przy rozpatrywaniu wniosków dotyczących likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych

- 1) Przy rozpatrywaniu wniosku bierze się pod uwagę zasadność wniosku (tj. stopień i rodzaj niepełnosprawności, prowadzenie gospodarstwa domowego samotnie lub z inną osobą oraz średni dochód na członka wspólnego gospodarstwa domowego) oraz wiarygodność podanych we wniosku informacji.
- 2) Podanie przez Wnioskodawcę informacji niezgodnych z prawdą, bez względu na to, czego dotyczą, eliminuje wniosek z dalszego rozpatrywania.
- 3) Środki finansowe PFRON przekazywane są, zgodnie z warunkami określonymi w umowie na dofinansowanie zakupu urządzeń (wraz z montażem) lub wykonania usług z zakresu likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych.
- 4) Środki finansowe, o których mowa w punkcie 3, są przekazywane przelewem na wskazany przez Wnioskodawcę rachunek bankowy dostawcy (sprzedawcy) urządzeń lub wykonawcy usług, po przedłożeniu przez Wnioskodawcę następujących dokumentów:
  - a) oryginału faktury wystawionej zgodnie z obowiązującymi przepisami, określającego w szczególności:
    - Wnioskodawcę, jako nabywcę urządzenia lub usługi,
    - specyfikację zakupu,
    - wartość brutto zakupionego urządzenia lub koszt wykonanej usługi,
    - termin płatności,
    - datę odbioru urządzenia lub wykonania usługi,
    - nr rachunku bankowego dostawcy (sprzedawcy) lub wykonawcy usługi,
  - b) potwierdzenia dokonania płatności na rachunek bankowy dostawcy (sprzedawcy) urządzenia lub wykonawcy usługi, w części przypadającej na Wnioskodawcę, zgodnie z zawartą umową.
- 5) Przekazanie środków finansowych nastąpi w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletu dokumentów.

KATALOG

zawierający wykaz urządzeń, robót lub innych czynności z zakresu likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

– likwidacja barier architektonicznych

1) dla osób z dysfunkcją narządu ruchu dofinansowaniem ze środków finansowych Funduszu może/mogą być objęte:

- a) udokumentowane koszty przeprowadzki do lokalu wymagającego małego przystosowania do potrzeb osoby niepełnosprawnej ruchowo,
- b) budowa pochylni i dojścia do budynku mieszkalnego, zapewniającego osobom niepełnosprawnym samodzielny dostęp do lokalu,
- c) dostawa, zakup i montaż:
  - podnośnika,
  - platformy schodowej
  - transportera schodowego,
  - windy przyściennej,
  - innych urządzeń do transportu pionowego,
- d) opłaty poniesione z tytułu sporządzenia dokumentów stanowiących podstawę do wydania zgody na dopuszczenie do eksploatacji urządzenia, jeżeli konieczność uzyskania takiej zgody wynika z odrębnych przepisów,

- e) dostawa, zakup i montaż poręczy i uchwytów w ciągach komunikacyjnych oraz uchwytów ułatwiających korzystanie z urządzeń higienicznych,
- f) roboty polegające na:
  - likwidacji progów,
  - likwidacji zróżnicowania poziomu podłogi,
- g) przystosowanie drzwi:
  - zakup i montaż drzwi wejściowych o szerokości w świetle ościeżnicy co najmniej 90 cm, pozostałych – co najmniej 80 cm,
  - zakup i montaż drzwi przesuwanych,
  - zakup i zamontowanie systemu otwierania drzwi, w tym balkonowych, przyciskiem (**dla wnioskodawców o niesprawnych rękach**),
  - zakup i montaż zabezpieczenia drzwi (do wysokości 40 cm od podłogi) przed uszkodzeniami mechanicznymi i zainstalowanie ościeżnicy stalowej – **wyłącznie Wnioskodawcom poruszającym się na wózku inwalidzkim,**
  - zakup i montaż okuć do drzwi balkonowych i okien, umożliwiające ich samodzielną obsługę przez **osobę poruszającą się na wózku inwalidzkim,** gdy montaż okuć ze względu na stan techniczny okien i drzwi balkonowych jest możliwy (jedno okno w kuchni i jedno w pokoju),
  - zakup i wymiana okien i drzwi balkonowych w przypadkach, o których mowa wyżej gdy montaż okuć nie jest możliwy - **wyłącznie wnioskodawcom poruszającym się na wózku inwalidzkim,**
  - zakup i zainstalowanie systemu automatycznego otwierania drzwi garażu – dla wnioskodawców posiadających i prowadzących samodzielnie samochód oraz prowadzących działalność gospodarczą lub zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony - **wyłącznie wnioskodawcom poruszającym się na wózku inwalidzkim,**
- h) wymiana wykładziny podłogowej (w miarę konieczności z podłożem), jeżeli stwarza trudności w poruszaniu się,
- i) budowę przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych od sieci zewnętrznych oraz instalacji wodociągowej kanalizacyjnej, w sytuacji braku w mieszkaniu osoby niepełnosprawnej łazienki i adaptacji pomieszczeń na pomieszczenia higieniczno-sanitarne.
- j) budowę lub zakup wolnostojącej łazienki i wc dostosowanych do potrzeb wnioskodawcy, adaptację pomieszczeń na pomieszczenia higieniczno – sanitarne w przypadku, gdy ze względów technicznych korzystne jest takie usytuowanie, a także przystosowanie pomieszczeń higieniczno – sanitarnych do potrzeb wnioskodawcy (wyłożenie okładziny ściennej płytkami w kabinach prysznicowych do wysokości 200 cm, nad wanną, przy umywalkach, bidetach i wc do wysokości 150 cm,)
- k) zmiana systemu ogrzewania z węglowego na gazowe, olejowe lub energię elektryczną (budowę instalacji oraz zakup i montaż urządzeń do ogrzewania) w lokalu lub w budynku mieszkalnym osoby niepełnosprawnej posiadającej orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności i poruszającej się wyłącznie na wózku inwalidzkim.
- l) przystosowanie wyposażenia kuchni do samodzielnej obsługi przez osobę niepełnosprawną, poruszającą się na wózku inwalidzkim, w tym:
  - obniżenie i obudowa zlewozmywaka oraz zakup i montaż niskich blatów, umożliwiające dojazd wózkiem inwalidzkim,
  - zakup i montaż ruchomych półek oraz pojemników na specjalnych prowadnicach,
  - zakup i montaż zawiasów umożliwiających otwieranie drzwiczek pod kątem większym niż 90 (do 170),
  - zakup i montaż zatrząsków magnetycznych,

2) dla osób z dysfunkcją narządu wzroku:

- a) dostawa, zakup i montaż poręczy i uchwytów w ciągach komunikacyjnych oraz uchwytów ułatwiających korzystanie z urządzeń sanitarno – higienicznych,
- b) przystosowanie pomieszczeń higieniczno – sanitarnych do potrzeb wnioskodawcy,
- c) roboty polegające na:
  - likwidacji progów,
  - likwidacji zróżnicowania poziomu podłogi,

- d) wymiana wykładziny podłogowej (w miarę konieczności z podłożem), jeżeli stwarza trudności w poruszaniu się,
- e) oznakowanie wyposażenia lokalu i ciągów komunikacyjnych różnym kolorem lub fakturą,
- f) zmiana systemu ogrzewania z węglowego na gazowe, olejowe lub energię elektryczną (budowę instalacji oraz zakup i montaż urządzeń do ogrzewania) w lokalu lub w budynku mieszkalnym osoby niepełnosprawnej.

3) W szczególnie uzasadnionych przypadkach, dofinansowaniem ze środków PFRON mogą być objęte zakupy urządzeń, materiałów budowlanych, robót lub innych czynności z zakresu likwidacji barier architektonicznych nie wymienione w katalogu.

– dotyczy likwidacji barier w komunikowaniu się:

1) Dofinansowaniem ze środków finansowych Funduszu może być objęty:

- zakup i montaż specjalistycznej sygnalizacji świetlnej:
  - wyposażenie dzwonka do drzwi w sygnalizację świetlną,
  - wyposażenie aparatu telefonicznego w sygnalizację świetlną,
  - sygnalizatory optyczne do aparatów telefonicznych, tekstofonów, telefaksów i wideofonów,
  - inne sygnalizatory optyczne zastępujące dźwięk
- zakup budzików świetlnych i wibracyjnych,
- zakup i montaż faksu, telefaksu, tekstofonu, wideofonu lub pagera,
- zakup i montaż wzmacniacza do aparatu telefonicznego,
- zakup laryngofonu,
- zakup przenośnych indywidualnych wzmacniaczy dźwięku, słuchawek, minipełtli indukcyjnych,
- zakup indywidualnych urządzeń akustycznych przybliżających dźwięki (działających na FM lub podczerwień),
- zakup urządzeń wspomagających odbiór dźwięku z telewizora (przewodowych i bezprzewodowych),
- zakup i instalacja modemu, faxmodemu, telefonicznego łącza ISDN,
  - umożliwiającego dostęp do łączności wizualnej oraz zastawu urządzeń
  - umożliwiających tak łączność za pośrednictwem komputerów i sieci
  - telefonicznej,
- usługi dostępu do Internetu,
- zakup i montaż aparatów telefonicznych stacjonarnych (w tym z cewką indukcyjną w słuchawce wzmacniaczem lub klawiaturą brajlowską),
- zakup maszyny do pisania pismem Braille’a, dla osób nie spełniających warunków uczestnictwa w programie „Aktywny Samorząd”
- zakup materiałów optycznych i elektrooptycznych (lupy, monookulary, okulary lornetkowe, powiększalniki telewizyjne, lupy monitorowe, itp.),
- magnetofonu, radiomagnetofonu, dyktofonu,
- zakup urządzeń mechanicznych, elektrycznych lub elektronicznych, które posiadają interfejs dźwiękowy, brajlowski lub powiększone znaki,
- zakup programu do skanera rozpoznającego pismo Braille’a dla osób nie spełniających warunków uczestnictwa w programie „Aktywny Samorząd”
- zakup urządzeń i materiałów do sporządzania napisów brajlowskich, dla osób nie spełniających warunków uczestnictwa w programie „Aktywny Samorząd”
- zakup kuchni mikrofalowej oraz zakup i montaż kuchni elektrycznej w przypadku wyposażenia lokalu w kuchnię węglową lub gazową w mieszkaniu osoby niepełnosprawnej – wyłącznie dla osób z dysfunkcją wzroku, posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- wykonanie dodatkowego oświetlenia w pomieszczeniu lub zmiana sposobu oświetlenia - wyłącznie dla osób z dysfunkcją wzroku o znacznym stopniu niepełnosprawności,

- zakup zestawu komputerowego (przez zestaw komputerowy rozumie się: komputer z modemem do łączności internetowej, kamerę do porozumiewania się językiem migowym, oprogramowanie systemowe, monitor, drukarkę, klawiaturę i mysz) **wyłącznie dla osób niepełnosprawnych w wieku aktywności zawodowej, pozostających w zatrudnieniu albo zarejestrowanych – co najmniej 6 miesięcy przed datą złożenia wniosku – w PUP jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy, niepozostająca w zatrudnieniu, posiadających ważne orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z powodu zaburzeń głosu, mowy lub choroby słuchu i niespełniających warunków uczestnictwa w programie „Aktywny Samorząd”**
- 2) w szczególnie uzasadnionych przypadkach, dofinansowaniem ze środków PFRON mogą być objęte zakupy urządzeń (wraz z montażem) lub wykonanie usług z zakresu likwidacji barier w komunikowaniu się, nie wymienione w katalogu.

– dotyczy likwidacji barier technicznych:

- 1) Dofinansowaniem ze środków finansowych Funduszu może być objęty:
- zakup i montaż urządzenia wspomagającego „Sam” (dla osób z porażeniem czterokończynowym),
  - zakup i montaż poręczy,
  - zakup krzesła toaletowego,
  - taboretu prysznicowego,
  - nadstawki sedesowej,
  - siedziska wannowego,
  - zakup i montaż podnośnika wannowego,
  - zakup i montaż podnośnika sufitowego,
  - zakup i montaż schodołazu.
- 2) W szczególnie uzasadnionych przypadkach, dofinansowaniem ze środków PFRON mogą być objęte zakupy urządzeń (wraz z montażem) lub wykonanie usług z zakresu likwidacji barier technicznych, nie wymienione w katalogu.